

**ANALIZA UNOR PRACTICI ALE ORGANELOR JUDICIARE
CARE CONTRAVIN PREVEDERILOR PROCESUAL PENALE,
REGLEMENTĂRILOR EUROPENE ȘI JURISPRUDENȚEI CEDO
LEGATE DE MĂSURILE PREVENTIVE.
JURISPRUDENȚA CONTRADICTORIE:
TRIBUNALUL HUNEDOARA - TRIBUNALUL SIBIU**

Conf. univ. dr. av. Ioan LAZĂR

Abstract

In this approach we will start from concrete jurisprudential analyses and stop there with conclusions. We will try to analyse inappropriate judicial practices in the context of considering and ordering preventive measures.

Keywords: *Preventive measures, European regulations, ECHR case law*

Este inconstabilă necesitatea ca fiecare dispoziție a completurilor penale din cadrul instanțelor judecătorești, de prelungire sau menținere a unei măsuri preventive privative de libertate, să se justifice, din perspectiva criteriilor legale, la momentul la care măsura se analizează și se dispune asupra ei.

Principiul este consacrat în aproape întreaga jurisprudență națională, pe care dorim să o raportăm la necesitatea unei formule consecvente, constituționale și convenționale¹. Demersul ne obligă să pornim de la analize jurisprudențiale concrete și să ne oprim tot acolo cu concluziile. Vom încerca să analizăm practici ale

¹ Prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, publicată în M. Of. nr. 135 din 31 mai 1994, România a ratificat Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, precum și Protocoalele adiționale la aceasta nr. 1, 4, 6, 7, 9, 10. Conform prevederilor cuprinse în art. 11 și 20 din Constituție, Convenția și Protocoalele ei adiționale au devenit parte integrantă a dreptului intern, având prioritate față de acesta, altfel spus Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și protocoalele adiționale au devenit izvor de drept intern obligatoriu și prioritar, ceea ce, în plan național, are drept consecință imediată aplicarea convenției și protocoalelor de către instanțele judecătorești române, iar în plan internațional acceptarea controlului prevăzut de C.E.D.O. cu privire la hotărârile judecătorești naționale.

organelor judiciare nepotrivite în contextul analizării și dispunerii asupra unor măsuri preventive. Este inadmisibil ca instanțele să se dispenseze de necesitatea unei motivări reale a unei soluții de menținere a privării de libertate, sub scuza că unele argumente ale apărării au fost reiterate la mai multe termene de judecată de apărare, fapt care ar justifica un *copy-paste* și în hotărârea judecătorească.

1. O scurtă analiză a unei probleme de actualitate legată de atitudinea organelor judiciare față de persoanele arestate preventiv

Problema hotărârilor instanțelor legate de măsurile preventive, în toate fazele procesului penal, a făcut obiectul unor dezbateri doctrinare, dar mai important, a unor decizii judiciare importante ale instanțelor naționale, precum și a unor decizii a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Analiza noastră se referă la situațiile în care stările de detenție se prelungesc sau se mențin, mai exact la exigențele legale legate de astfel de soluții, care, în cursul procesului penal se cer a fi motivate în raport de momentul la care se dispun. Raportarea la momentul la care se dispune o soluție care prezervă starea de detenție este menționată de art. 234 C. pr. pen., care reglementează prelungirea arestării în cursul urmăririi penale, de art. 248 rap. la art. 207 C.pr. pen., care se referă la menținerea măsurii arestării în camera preliminară, precum și art. 362 C. pr. pen. care se referă la art. 208 C. pr. pen. și implicit la dispozițiile relevante în materie din cuprinsul art. 207 C. pr. pen. Toate aceste texte de lege au un numitor comun: *subzistența motivelor care au determinat luarea măsurii sau existența unor teme-iuri noi la momentul examinării lor de către judecător, rezultă acest aspect din cuprinsul textelor legale sus menționate.*

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în materie de arestare preventivă, relevă existența a **patru motive fundamentale** care **pot justifica arestarea preventivă** a unei persoane suspectate că ar fi săvârșit o infracțiune:

- ✓ pericolul ca acuzatul să se sustragă²;
- ✓ riscul ca acesta, odată pus în libertate să împiedice administrarea justiției³;
- ✓ să săvârșească noi infracțiuni⁴;
- ✓ să tulbure ordinea publică.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat în mod constant că nu se poate face o evaluare abstractă a caracterului rezonabil al duratei

² CEDO, Stögmuller c. Austria, 10 noiembrie 1969, seria A, nr. 9, pct. 15.

³ CEDO, Wemhoff c. Germania, 27 iunie 1968, seria A, nr. 7, pct. 14.

⁴ CEDO, Matzenetter c. Austria, 10 noiembrie 1969, seria A, nr. 10, pct. 9. Cauza este invocată cu predilecție de către instanțele naționale. Exemplificăm încheierea penală nr. 203/2019 a Curții de Apel Alba-Iulia, pronunțată în dosarul nr. 1858/85/2019/a4 în ședința publică din 4 noiembrie 2019, speță nepublicată.

unei detenții și că aceasta trebuie examinată în fiecare caz, ținând seama de condițiile concrete. Astfel, dacă indicii concrete demonstrează o cerință veritabilă de interes public în menținerea măsurii, acestea prevalează, în ciuda prezumției de nevinovăție, asupra regulii respectării libertății individuale⁵.

Curtea a admis, în jurisprudența sa, în materie de arestare preventivă, că impactul negativ asupra opiniei publice ar fi putut constitui un factor relevant în luarea măsurii preventive, în special la începutul anchetei⁶.

Reținem așadar că evaluarea necesității de a se lua o măsură preventivă privativă de libertate este strâns legată de debutul unei anchete, când factorul emoțional poate juca un rol important, dar și de se împrejurarea că a se prelungi, respectiv menține o astfel de măsură, trebuie legată de momentul la care dispune organul judiciar⁷.

Analiza noastră se leagă de momentele ulterioare momentului dispunerii arestării preventive. Cum justifică organul judiciar, odată cu îndepărtarea în timp a deciziei privind arestarea preventivă de momentul faptei deciziile ulterioare care prelungesc sau mențin măsura, rămâne o problemă care trebuie să beneficieze de o dublă dezbatere, judiciară și doctrinară.

Termenul rezonabil al unei măsuri de arestare preventivă atrage atenția în orice cauză penală care se desfășoară în condițiile în care o astfel de măsură preventivă este în ființă. În general, se admite că, odată cu trecerea timpului, fără o soluționare definitivă a cauzei, se impune o analiză cu privire la durata rezonabilă a măsurii.

Așa cum s-a arătat în literatura de specialitate, se impun distincții legate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în ceea ce privește interpretarea art. 5 parag. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a art. 6 din aceeași Convenție⁸. Astfel, această doctrină face trimitere la o jurisprudență relevantă a Curții⁹ potrivit căreia *articolul 5 paragraful 3 se referă doar la suspjecții sau*

⁵ CEDO, cauza Tiron contra României, 7 aprilie 2009, Cererea nr. 17689/03.

⁶ A se vedea, mutatis mutandis, CEDO, Lauruc c. României, 23 aprilie 2013, pct.8. (Cererea nr. 34236/03). Sursa: <https://jurisprudentacedo.com/Romania-condamnata-din-nou-la-CEDO-pe-23-aprilie-2013.html>.

⁷ În acest context, un argument „interesant” se regăsește în încheierea penală nr. 7 din 09.02.2023 pronunțată în Dosarul nr. 674/243/2023 a Judecătoria Hunedoara, prin care judecătorul de drepturi și libertăți își motivează soluția privind măsura arestului preventiv (fila 15) față de faptul că: „Instanța nu ar fi dispus arestarea preventivă dacă nu ar fi avut convingerea că inculpații sunt cei care au comis fapta”. Pentru o analiză a problematicii pe care o ridică o astfel de abordare, a se vedea pe larg: I. Lazăr, *Încetarea de drept a măsurii preventive privative de libertate prelungite în condiții de nelegalitate în cursul urmăririi penale*, în *Dreptul* nr. 8/20223, pp. 142-154, cu opinie concordantă a drd. Aurelian Mocan, fost judecător al secției penele a Curții de Apel Alba și fost vicepreședinte al acestei instanțe.

⁸ D. Bogdan, M. Selegean (coord.), *Jurisprudență CEDO, Studii și comentarii*, Institutul Național al Magistraturii, București, 2005, p. 147.

⁹ CEDO, Stögmuller c. Austria, p. 40, par. 5, cit. supra.

inculpații arestați preventiv și cere ca procedura în cazul lor să fie condusă cu o celeritate specială. Pe de altă parte, chiar dacă lungimea urmăririi penale nu este criticabilă, cea a duratei detenției preventive nu ar trebui să depășească o perioadă rezonabilă.

Potrivit practicii CEDO, în cauza *Letellier c. Franța*, se evidențiază, în rezumatul cazului realizat de către autorul unei lucrări relevante¹⁰ că, chiar dacă Curtea admite că prin gravitatea lor deosebită și prin reacția publicului la săvârșirea lor, anumite infracțiuni pot să suscite o tulburare socială de natură să justifice o detenție provizorie, este necesar ca să fie de natură să arate că eliberarea deținutului ar tulbura, în mod real, ordinea publică. **Detenția nu rămâne legitimă decât dacă ordinea publică este efectiv amenințată. Continuarea detenției nu ar putea să servească pentru a anticipa o pedeapsă privativă de libertate.** Aici ne permitem să observăm că cele două sintagme, „*detenția nu rămâne legitimă*” și „*continuarea detenției*” se leagă de trecerea timpului și sunt de natură să evidențieze importanța vitală a examinării la fiecare moment la care instanța este investită în acest sens, după luarea unei măsuri preventive privative de libertate, dacă această măsură se mai justifică.

Mai amintim și Decizia CEDO care a avut ca obiect cazul Jiga contra României, cu multe petite și implicații juridice, dintre care unele nu fac obiectul prezentului studiu¹¹, implică aprecieri ale instanței europene legate de evaluarea duratei unei măsuri preventive privative de libertate prezintă o relevanță deosebită.

Instanța supremă a arătat că „*motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, dând părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de control judiciar elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. A motiva înseamnă a demonstra, adică a pune în evidență datele concrete care, folosite ca premise, duc la formularea unei concluzii logice. Simpla afirmare a unei concluzii fără arătarea unei date concrete, fără a arăta în ce mod a fost stabilită acea dată sau referirea explicită sau implicită la actele cauzei în general, nu înseamnă a motiva, ci a da numai aparența unei motivații*”¹². Această concluzie a instanței supreme, cu caracter axiomatic, se leagă de criticile pe care vrem să le prezentăm cu privire la două hotărâri judecătorești recente.

¹⁰ Vincent Berger, *Jurisprudența Curții Europene a drepturilor Omului*, Ediția a 5-a, editată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 2005, p. 124.

¹¹ Cererea nr. 14352/04. Curtea admite că instanțele românești se confruntă cu o problema de redactare în ceea ce privește luarea, menținerea și prelungirea măsurii arestării preventive. Ambiguitatea la care face referire instanța europeană se referă la reglementarea anterioară, dar pe care o regăsim, cel puțin parțial, și în cea actuală.

¹² Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, decizia nr. 656 din 04.02.2004. Disponibilă în format electronic: <https://legeaz.net/spete-penal-iccj-2004/decizia-656-2004>.

2. Poziția Tribunalului Sibiu

Astfel, reținem împrejurarea nefericită că în cuprinsul încheierii penale nr. 72/CCP/22.05.2023 a Tribunalului Sibiu a fost inserată o remarcă pe care ne îngăduim să o cităm: „cu privire la motivul de contestație nu ar fi finalizată, și că în mod greșit s-a realizat disjungerea cauzei de către procurorul instrumentator, și că probele aduse pentru acuzarea inculpaților nu sunt suficiente – sunt motive reiterate la fiecare contestație privind verificarea din oficiu a măsurii preventive, astfel că pentru motivele arătate și anterior, nici această critică nu va fi primită, chiar dacă la fiecare termen se face copy-paste din contestațiile anterioare formulate de apărătorii aleși ai inculpaților”¹³.

Acest pasaj al considerentelor hotărârii pe care o supunem analizei ne atrage atenția sub aspectul formulei care arată că, în condițiile în care anumite motive sunt reiterate la fiecare termen care are ca obiect verificarea din oficiu a măsurii preventive, chiar dacă la fiecare termen se face *copy-paste* din contestațiile anterioare ale inculpaților, s-ar justifica considerente identice cu cele ale încheierilor anterioare de respingere a argumentelor apărării. Reținem aici o anumită ambiguitate legată de împrejurarea că *copy-paste-ul* s-ar fi realizat în cuprinsul contestațiilor anterioare ori în încheierile prin care acestea s-au soluționat, dar este evident că se au în vedere încheierile pronunțate urmare a unor încheieri anterioare. Reținem aici două sintagme care urmează uneia alteia într-o conexiune logică: pe de o parte se vorbește de „ *motive reiterate la fiecare contestație* ”, și, pe de altă parte, se reține un *copy-paste* de la fiecare din termenele anterioare. Concluzionăm că instanța justifică metoda *copy-paste* cu referire la propriile încheieri.

Printr-o altă încheiere¹⁴ a aceluiași complet, în aceeași cauză penală, și în aceeași fază a camerei preliminare, s-a afirmat că, „*reiterând la fiecare contestație a aceleași (corect aceluiași, n.n.) motive face ca și motivările judecătorilor să aibă același caracter repetitiv, argumentele fiind aceleași de fiecare dată*”. Observăm că de data aceasta formularea instanței este mult mai clară și mai tranșantă, în sensul de a justifica caracterul

¹³ Mențiunea instanței la care facem referire se regăsește la p. 49 a încheierii penale nr. 72/CCP/22.05.2023 pronunțată în dos. nr. 1771/243/2023/a1.3 a Tribunalului Sibiu, nepublicată. Numărul dosarului indică clar faptul că este vorba despre o încheiere pronunțată în faza camerei preliminare, astfel că apare surprinzătoare mențiunea completului de cameră preliminară în sensul că urmărirea penală nu ar fi finalizată. Această mențiune se datorează împrejurării că a fost deficitar instrumentată urmărirea penală aspect care s-a răsfrânt inevitabil asupra sesizării instanței. În concret, au fost trimise în judecată două persoane pentru o faptă de tâlhărie calificată, în condițiile în care în faza de urmărire penală s-a reținut că la comiterea faptei au participat și alte persoane, față de care cauza a fost disjunsă. Față de cei doi inculpați trimiși în judecată s-a reținut în actul de sesizare a instanței circumstanța agravantă prev. de art. 77 lit. a) C. pen., în condițiile în care ceilalți autori au fost declarați ca fiind necunoscuți. Nu putem decât să considerăm criticabilă opțiunea procurorului, din punct de vedere al legalității sale, de a reține circumstanța agravantă constând în comiterea faptei de trei sau mai multe persoane împreună față de cei doi inculpați trimiși în judecată.

¹⁴ Tribunalul Sibiu, încheierea penală nr. 85/CCP/03.07.2023a2, p. 103, nepublicată.

repetitiv al motivărilor judecătorilor în materia măsurilor preventive în raport de aceleași motive și a aceluiași argumente aduse de fiecare dată.

Reținem că se ignoră total, de către instanța de judecată, împrejurarea că, de la momentul unui termen la care o instanță se pronunță asupra unei mențineri a măsurii preventive, și până la un alt termen la care urmează ca instanța să se pronunțe pe aceeași chestiune, curge un interval de timp, împrejurare căreia instanțele naționale și cele europene îi conferă o semnificație juridică importantă, importanța fiind legată de toate consecințele pe care le implică o măsură preventivă restrictivă de libertate¹⁵.

¹⁵ În considerente cuprinse de Hotărârea din 1 iulie 2008 în Cauza Calmanovici împotriva României (Cererea nr. 42.250/02), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a observat că, chiar și în absența unei jurisprudențe naționale care să fie în mod constant coerentă în materie, instanțele interne au definit de-a lungul timpului criteriul și elementele care trebuie avute în vedere în analiza existenței „pericolului pentru ordinea publică”, printre care reacția publică declanșată din cauza faptelor comise, starea de nesiguranță ce ar putea fi generată prin lăsarea sau punerea în libertate a acuzatului, precum și profilul personal al acestuia. Or, trebuie menționat că, în speță, hotărârile instanțelor interne care l-au menținut pe reclamant în stare de detenție în perioada în discuție nu au oferit motive concrete pentru a susține acest argument al „pericolului pentru ordinea publică” și pentru a justifica, pe baza art. 148 lit. h) din CPP (în fosta reglementare, n.n.), necesitatea de a menține reclamantul în detenție. Aceste hotărâri s-au limitat, în esență, la a reproduce textul acestui articol într-un mod stereotip și la a adăuga, în mod abstract, și motivul care ținea de buna desfășurare a urmăririi penale, precizând că aceleași motive care determinaseră luarea măsurii arestării preventive față de reclamant, cele vizate la art. 148 lit. h) din C. pr. pen., rămăneau valabile (paragrafele 14-16 de mai sus).

Or, Curtea a observat că noțiunea de „împiedicare a bunei desfășurări a urmăririi penale” este diferită de cea de „pericol pentru ordinea publică”, deoarece ea este enunțată la art. 148 lit. d) din CPP, și nu la art. 148 lit. h) din CPP, care a constituit temeiul legal al menținerii părții interesate în arest preventiv. Pe de altă parte, Curtea a constatat că instanțele interne nu au precizat niciodată modul concret în care s-ar aplica aceste prevederi în cazul reclamantului și nu au analizat motivele invocate de partea interesată imediat după punerea sa în detenție referitor la profilul său personal și la situația sa familială, în timp ce art. 136 din CPP prevedea că astfel de motive trebuie luate în considerare, printre altele, în alegerea celei mai potrivite măsuri provizorii. În această privință, Curtea a reamintit că, potrivit art. 5 § 3 din Convenție, autoritățile trebuie să ia în considerare măsuri alternative arestării preventive, în măsura în care acuzatul le oferă garanții în ceea ce privește prezentarea sa la proces. Cu toate acestea, fără a justifica în mod concret împiedicarea adusă de reclamant la buna desfășurare a urmăririi penale sau a invoca riscul ca el să nu se prezinte în instanță, instanțele interne nu au analizat niciodată în speță posibilitatea de a adopta una dintre măsurile alternative prevăzute în dreptul intern.

Curtea a reținut că scurta referire, dintr-o încheierea de ședință a C. Ap. București, pronunțată la sfârșitul perioadei în discuție, la gravitatea faptelor comise, la modul în care acuzații se pare că le-ar fi comis și la calitatea acestora nu poate suplini lipsa de motivare arătată anterior, întrucât este capabilă să ridice și mai multe întrebări decât răspunsuri în ceea ce privește rolul acestor elemente în pretinsa existență a unui pericol pentru ordinea publică în speță. Curtea a reamintit că a statuat deja că este de datoria instanțelor interne să ofere în mod concret, pe baza faptelor relevante, motivele pentru care ordinea publică ar fi efectiv amenințată dacă acuzatul ar fi lăsat liber. Cunoscând faptul că instanțele interne trebuie să respecte prezumția de nevinovăție atunci când analizează necesitatea de a prelungi arestarea preventivă a unui acuzat, trebuie reamintit faptul că menținerea în detenție nu ar putea fi folosită pentru a anticipa aplicarea unei pedepse privative de libertate sprijinindu-se în mod esențial și abstract pe gravitatea faptelor comise.

3. Poziția Tribunalului Hunedoara

O poziție diametral opusă pe care o considerăm legală a avut-o Tribunalul Hunedoara în faza de urmărire penală a aceleiași cauze. Printr-o încheiere prin care a soluționat contestația inculpaților împotriva unei încheieri prin care prima instanță a admis propunerea procurorului și a dispus prelungirea măsurii arestării preventive¹⁶.

Completul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Hunedoara a reținut o similitudine dintre încheierea atacată și o încheiere precedentă¹⁷ prin care s-a dispus la fel, în sensul prelungirii măsurii arestării preventive. În concret, a constatat că, „comparând filă cu filă încheierile penale nr. 7 din 9.02.2013 și nr. 10 din 10.03.2023, ultima făcând obiectul prezentei contestații, se constată că (...) cele două încheieri sunt aproape identice, ceea ce diferă fiind intervalul de timp pentru care s-a dispus prelungirea arestului preventiv”.

Acest complet a mai reținut că „de la rubrica *judcătorul de drepturi și libertăți* (...) și până la dispozitiv, cele două încheieri sunt identice”, și a criticat lipsa oricărei analize de fapt și de drept pentru care procurorul a solicitat prelungirea arestării preventive.

Acest copy-paste a fost echivalat cu lipsa oricărei motivări cu privire la temeinicia și legalitatea propunerii de prelungire a arestului preventiv.

4. 4. Concluzii

Observăm o abordare diferită din partea a două completuri din cadrul tribunale diferite, una care tinde să combată, justificat din punct de vedere legal, moti-

Curtea a mai observat că, în toate hotărârile în discuție, instanțele interne au prelungit arestarea preventivă a reclamantului printr-o formulă globală care îi privea în egală măsură pe partea interesată și pe inculpatul său, fără a răspunde argumentelor invocate separat de fiecare dintre aceștia și fără a ține cont de situația lor deosebită. A considerat că o astfel de abordare este incompatibilă cu garanțiile prevăzute de art. 5 § 3 din Convenție, în măsura în care permite menținerea mai multor persoane în detenție fără a analiza, de la caz la caz, motivele ce justifică necesitatea prelungirii detenției (Curtea a făcut trimitere, *mutatis mutandis*, la cauza Dolgova împotriva Rusiei, nr. 11.886/05, § 49, 2 martie 2006).

Curtea a apreciat că, prin aceea că nu au prezentat fapte concrete în ceea ce privește riscurile antrenate în caz de punere în libertate a părții interesate și prin faptul că nu au ținut cont de măsurile alternative, precum și prin faptul că au ales să se sprijine în principal pe gravitatea faptelor comise și să nu analizeze individual situația reclamantului, autoritățile nu au oferit motive „relevante și suficiente” pentru a justifica necesitatea de a-l menține în arest preventiv în perioada în discuție.

¹⁶ Încheierea nr. 6/C/2023, pronunțată de completul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Hunedoara prin care s-a dispus admiterea contestațiilor celor doi inculpați împotriva încheierii penale nr. 10/2023 pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Judecătoriei Hunedoara, desființarea încheierii atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe.

¹⁷ Încheierea nr. 7/2023 a judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul Judecătoriei Hunedoara.

vărilor repetitive, de tip *copy-paste* (Tribunalul Hunedoara), și o alta care tinde să le legitimizeze (Tribunalul Sibiu), pe care am criticat-o, considerăm noi, argumentat.

Admitem că judecătorul, în exercitarea atribuțiilor sale judiciare, trebuie să beneficieze de o deplină independență în evaluarea motivelor pentru care prelungește sau menține măsura arestării preventive a unui inculpat, însă mai reținem că **o măsură preventivă nu poate fi asimilată unei pedepse penale definitive și deci nu poate anticipa o astfel de pedeapsă**. Criteriile jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului trebuie circumscrise factorului timp, aceasta fiind una din cheile în care trebuie analizate argumentele acuzării și apărării la fiecare termen de judecată la care se discută și dezbate detenția preventivă. De aceea considerăm că **orice instanță care prelungește sau menține o arestare preventivă trebuie să-și raporteze decizia la momentul ei, și nu la faptul că s-au invocat argumente reiterate** (elementele faptice și juridice rămân aceleași, argumentele acuzării și apărării nu se pot lega decât de elementele concrete ale faptei) **într-o procedură anterioară**, care ar justifica, din partea respectivei instanțe, argumente repetitive.

Felul în care cântăresc, în balanța zeiței Themis, argumentele de punere în libertate a unei persoane arestate preventiv și a răspunsurilor pentru care arestarea preventivă față de aceasta trebuie menținută este subordonat implacabil trecerii timpului, perioadă în care o persoană este deținută preventiv și nu condamnată definitiv.